

KUSTBON

Utgiven av Svenska Folkförbundet.
Ansv. redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Tallinn.
Utkommer varannan vecka.

Prenumerationspris	Utländet:
1/4 år Kr. 2:—	1/4 år Kr. 3:—
1/2 " " 1:—	1/2 " " 1:50

Birkas Folkhög- och Lantmannaskola

inleder den 17 inst. oktober ett nytt verksamhetsår.

Birkas är skolan för bondeungdomen och förbereder denna, för dess framtida verksamhet så långt detta låter sig göras under den tid av sex månader kursen varar. Folkskolan lägger grunden, meddelar de unga färdighet i läsandets och skrivandets konst och därutöver vetandets elementer, folkhögskolan bygger vidare på folkskolekursen.

Den mognande ungdomen, vars blickar riktas frågande ut mot livet, mot dess uppgifter och många problem, denna ungdom vill folkhögskolan förutom vetande i olika riktningar ge en vidgad syn på livet och väcka ansvarskänsla inför detta.

Men Birkas är därjämte, som mamnet ju anger, en fackskola, som meddelar den manliga ungdomen undervisning i lantbruk och dess grenar, den kvinnliga ungdomen igen allt som rör hushåll och hemvård. Då vid folkhögskolan förenats lantbruksdrift, och internatsystem införts, då med andra ord eleverna äro bosatta på skolan, kan undervisningen i stor utsträckning meddelas praktiskt. Det allmänna fel, som vidlåder skolväsendet överhuvud är att undervisningen är för teoretiskt inriktad, medan ungdomen är övervägande praktiskt anlagd. Därför drar den större nytta av en sådan undervisning, som tar synliga och handgripliga former. Detta fel har man i denna folkhögskola sökt undanröja, och strävandena gå i fortsättningen ut på att ge en för livets uppgifter anlagd och till dess arbets-

uppgifter hänvisad ungdom färdigheter i olika riktningar. Flickorna lära sig vävning, sömnad och hushållets mångskiftande arbeten, däri även smörberedning i eget mejeri kommer att ingå. Gossarna informeras under vintern i djurvård i stallarna, under höst och vår i förekommande arbeten på fälten i trädgårdsarbete, träslöjd, byggnads- och redskapsritning. Instundande läsår införes jämväl en kurs i bokbindning och i affärsverksamhet i praktisk tillämpning.

Föreningsverksamheten, som alltmer rycker oss in på livet, får sin andel i anordnandet av diskussionsaftnar och samkväm inom elevkåren, och slutligen ha eleverna sin egen tidning, i vilken de lära sig „offentligen“ uttala sig i skrift.

Eleverna och skolans lärare jämte personal bilda sålunda ett samhälle i smått och ett lantbrukarhem i stort, där samhälllets och hemmets sysselsättning flitigt övas, och där enligt stadgad tradition en god hemanda råder.

Omnämna vi ännu, att bland lantbrukets grenar trädgårdsskötseln, som bör vara lanthemmets speciella skötebarn, från och med denna höst upptages i Birkas skolprogram med ökat antal undervisningstimmar och en för denna gren enkom anställd lärarkraft, beredes ungdomen ytterligare en utbildning av värde. Elever, som intressera sig för denna gren, beredas tillfälle att efter avslutad kurs praktiskt fortsätta sin utbildning. Sådana elever kunna senare få anställ-

ning i samband med strävandena att höja trädgårdsskötseln, för vilka Birkas vill göra sig till målsman.

Till ledning för föräldrar, som äro måna om att utbilda sina redan vuxna barn och för den ungdom, som ansvarsmetveten blickar mot livet, ha vi velat ge ovanstående framställning om, vad Birkas Folkhög och Lantmannaskola är, och vad den strävar till. Den vill ge ungdomen den väckelse och den utbildning, som gör den bättre rustad att möta livet med dess mångsidiga krav. Vi uttala tillika förhoppningen om, att för det stundande läsåret så många ungdomar skolan förmår taga emot måtte anmäla sig, alldenstund kostnaderna för skolkursen ej överstiga det egna underhållet. Närmare meddelanden erhållas av undertecknad.

Birkas, september 1932

Fredrik Erlund.

Svensk lärobok i Estlands historia.

I våra svenska skolor har man t. v. varit tvungen att reda sig med estniska läroböcker i landets historia, emedan ingen svensk lärobok funnits att tillgå.

För att avhjälpa detta missförhållande gjordes från S.O.V:s sida en hänvändning till vår gode vän och den allmänt aktade och kände historikern prof. Johan Bergman, vilken, trots sin förut ofantliga arbetsbörda, åtog sig att akryva den efterlängtrade boken.

I dessa dagar meddelade författaren, att manuskriptet till boken föreligger färdigt.

Professor J. Bergman, som en följd av år innehaft lärostolen i historia vid universitetet i Dorpat är väl förtrogen med förhållandena här i landet och därför synnerligen ägnad att utföra detta arbete.

Den tjänst professor Bergman genom denna bok gjort Estlands svenskar och jämväl hela landet skall ständigt bevaras i trogen hågkomst. Det är lärarnas plikt att vid undervisningen i historia ur den nya boken även påminna eleverna om den man, som skrivit densamma.

Mu återstår sålunda en annan fråga att lösa, och det är tryckningen av boken. Men vi hoppas, trots vidriga förhållanden och svåra tider, att även detta skall lyckas samt att våra skolor måtte bli i tillfälle att taga den nya boken i bruk fr. o. m. början av nästa läsår.

Birkasvännernas sommarfest.

Den 25 sept. firade Birkasvännernas Elevförbund sin sedvanliga sommarfest, som från ett tidigare datum till följd av ogynnsamt väder blev uppskjuten.

Festens program inleddes med unison sång, varefter för-

bundets ordförande hr. H. Blees hälsade festdeltagarna välkomna. Han uttalade glädjen över att så många ungdomar funnit sig, medan endast ett fåtal förbundsmedlemmar slutit opp. Efter hälsningstalet sjöng Höbring sångkör, varefter rektor Fr. Erlund i ett tal avhandlade skolfrågor i anslutning till folkhögskolans program.

Sedan körsången ännu en gång klingat, framsade hr. Georg Stahl några humoristiska dikter av Fröding, varefter kaffe serverades. Programmet bjöd vidare på ett teaterstycke.

På eftermiddagen lekte ungdomarna ringlekar i det gröna, medan Birkasvännernas styrelse överlade om frågor rörande dess framtida verksamhet. Ett förslag om att dela förbundet i lokalföreningar, vilkas styrelser i sin helhet eller till en del skulle bilda en centralstyrelse, som bleve den sammanhållande länken, kunde styrelsen t. v. ej besluta sig för. Man nöjde sig med att välja en styrelse, som fick i uppdrag att utlysa ett nytt möte. Ordf. blev hr. Lars Lindström från Vormsö.

Redigerad i anslutning till E—d.

utbreder sig i alla jordens länder. Det är klart, att sovjetpamparna i Moskva gnugga händerna över ett sådant tillstånd i den s.k. kapitalistiska världen. De arbetslösa massorna utgöra ett tacksamt arbetsfält för alla, möjliga världsförbättrare. Och om man sunt och opartistiskt ser på saken, kan man ej annat än förstå de i armod staddas tänke- och handlingssätt. Har genomsnittsmänniskan sin drägliga utkomst, är hon varken höger-eller vänstersinnad, utan lever i ro ock njuter frukterna av sitt arbete.

Ett intressant kapitel utgör avrustningen. Huru många gånger ha makterna ej kongressat och det kongressas ännu ideligen, men har någon vare sig det är kristen, hedning eller jude erfarit något verkligt resultat av alla dessa „ansträngningar?“ Verkliga resultat finnas ej, endast de inbillade finnas, men dessa tvinga ej vederbörande till att smida svärden till plogbillar. Tvärtom smider man dagligen nya svärd. Men det är ej svärdet i bokstavlig mening, ty det anses ha blivit ett mer eller mindre löjligt attribut hos en nutida krigsman, utan mera respektgivande vapen skall det vara. Det skall vara luftvidunder „djävulsstrålar“ giftiga gaser, svärmar av baciller, som åstadkomma epidemiska sjukdomar icke blott bland den fredliga befolkningen. Ungefär sålunda bruka de sakkunniga utmåla ett tillkommande krig. Hela världsorganismen, som nu liknar en giktbruten person, tyder på krig. Ty giktbrutna plågas mest av sin åkomma just före hastiga väderleksskiften. Ingen människa tror någonsin på att den vackra historien om allmän avrustning skall bli verklighet, allra minst de som sitta vid kongressbordet, ty kongressandet är deras yrke liksom smidandet är smedens. Kopparn i monumenten vid Marne och på andra platser, där världskrigets häftigaste drabbningar utkämpades, skall knappt hinna ärga sig, innan måhända ett nytt och ännu fruktansvärdare krig skall utbryta. . .

Vi vilja ej tänka tanken till slut på en sådan möjlighet, men historien visar tydligt, att då man

Är situationen allvarlig?

Det finnes svårligen någon människa i våra dagar som ej skulle vänta på „bättre“ tider. Överallt råder samma väntan, i alla världsdelar för att ej tala om enskilda länder.

För lekmannen är det omöjligt att fatta, huru världen med sina tusental miljoner förnuftiga människor har hamnat i ett tillstånd likt det som nur råder. Miljoner och åter miljoner människor gå arbetslösa, hungra och frysa utan utsikt att i morgon eller övermorgon helst få arbete och därigenom nödortfött kunna försörja sig själva och de sina. Den i nationalekonomin och politiken oinvigde frågar sig med förundran, huru allt detta är möjligt, men han får intet antagbart svar. Det går som det går. Det är som om det vore högre makter med i spelet och som om det verkligen vore en mening med „krisen“ — men vilken? De vanliga dödliga människorna gå omkring med bävan

i sin barm för morgondagen och veta ej, vad den medför. Män niskorna leva i spänning, och när kris-spöket blir alltför närgånget, meddelas till folkens „hugsvalelse“ att priset på några värdepapper på New-Yorkbörsen stigit med några schilling och att krisen har nått vågdalens botten samt att den allmänna ställningen visar tendens till förbättring. Alla sådana meddelanden verka föga hugnesamma, ty faktum står dock kvar (även för lekmannen), ty om nurdande förhållanden, då varje land drar sig alltmera inom sitt eget skal och omöjliggör import av utländska varvor, ty det är livsviktigt för alla länder att kunna exportera överskottet av sin produktion, fortsätta blir situationen ännu svårare för vardag som går.

Vart det till sist bär, torde vara klart för de flesta.

På samma gång klagas överallt, att kommunismen alltmera

varit kriget närmast, har man ivrigast talat om freden.

Emellertid äro ännu svårare tider i ekonomiskt hänseende att vänta, om intet under sker, eller om nationerna icke vilja verkligt lära förstå varandra.

— 1.

Flottbesök.

På torsdagsförmiddagen anlände hit en avdelning av Finlands sjöstridskrafter, bestående av kanonbåtarna „Uusimaa“ och „Klas Horn“ samt tre undervattensbåtar jämte depåfartyget „M 1“. Flottiljen stannar här till måndagen.

Under tiden arrangeras en mängd sporttävlingar mellan den finska och estniska marinen. För befälet är förutsett middagar och emottagningar. Flottiljen emotogs under övliga marina ceremonier.

Den 28 september voro i Reval registrerade inalles 2898 arbetslösa, varav 1665 män och 1233 kvinnor. I följd vid samma tid uppgick de arbetslösas antal till 1157 personer. Av dessa 626 män och 531 kvinnor.

Statstjänstemänens lönekampanj.

Under de senaste dagarna ha i landsorten avhållits talrika protestmöten främst av lokala lärarorganisationer med anledning av regeringens förslag till lönesänkning.

För att erhålla kraftigare understöd i kampen överväger Estniska lärarförbundets styrelse frågan om att lärarförbundet borde ansluta sig till Arbetarnas Centralförbund, ty endast därför anser man kunna få den nödvändiga handräckningen i kampen mot agrarernas snedvridna politik. Lärarförbundets utskott för yrkesintressena sammanträdde på tisdagen, varvid de från landsortens lärarorganisationer inlutna protestresolutionerna prövades. Därvid framgick, att överallt råder stor upphetsning, och man förklarar sig villig att anlita alla tillbudsstående medel, t. o. m. strejk.

I somliga landskap ha lärarna av sagt sig allt bildningsarbete utom skolan. Riksäldsten Einbunds förmaning att lärarna måste vara „överheten underdåniga“ betecknades som en kränkning av lärarkåren.

På torsdagen sammanträdde aktionsutskottet för att diskutera och överväga alla medel, som kunna komma i fråga i kampen mot lönesänkningen.

I aktionsutskottet äro representerade förutom statsjänstemännen även de flesta löntagare.

Gandhi slutade svältkuren.

Premiärminister MacDonald har telegrafiskt underrättat representanterna för hindukasterna och parias, att han godkänner den mellan dem träffade överenskommelsen rörande de undertryckta klassernas representation. Då detta meddelande upplästes i lagstiftande församlingen i Simla, hälsades det med våldsamt bifall.

Brittiska regeringen framhåller emellertid, att frågan rörande valrätten och valmetoderna för de undertryckta klasserna ännu är föremål för överläggningar i Indien, men att brittiska regeringen icke kommer att motsätta sig den lösning av problemet som de olika indiska befolkningsgruppernas representanter kunna komma att enas om.

Sedan Gandhi erhållit underrättelse om premiärminister MacDonalds beslut, avbröt han sin fasta, som pågått sex dygn och fem timmar. Gandhi var då så svag, att man måste lyfta honom ur bädden. På läkarens inrådan drack han först några klunkar limonad samt intog där efter litet i varmt vatten utspädd het mjölk. Gandhi förenade sig slutligen i bön med de anhängare, som bragt honom den lyckosamma nyheten.

Brittiska regeringen tillkännager att man i vederbörlig ordning skall föreslå parlamentet att antaga Poonaöverenskommelsen och låta den i tillämpliga delar träda i stället för bestämmelserna i brittiska regeringens förslag till ordnande av de indiska befolkningsgruppernas representation, vilket framlades den 4 augusti.

Sovjets kamp mot stöldigorna.

Krasnaja Gazeta uttalar sin förvåning över stölderna av statsegendom i Rådunionen ej upphöra eller åtminstone minskas, ehuru Stalins dekret om stränga straff för dylika stölder på det effektivaste tillämpas. F. n. avslutas bland annat undersökning

gen rörande 336 fall av stöld av statsegendom, som förövats i Petersburg av 185 arbetare och tjänstemän. Dessutom pågår undersökning i stora stöldaffärer inom en hel mängd petersburgska fabriker: Iljitj-, Kulokov-, Kalininfabriker m. fl. Om det ogenerade sätt varpå tjuvarna operera förmåler Krasnaja Gazeta följande: „Vi taga som exempel matvarufabriken i Narvaförstaden. I denna fabrik bildades en liga av tjuvar, som terroriserade alla funktionärer vid fabriken, från lagerförvaltarna. Man borförde från fabriken allt ätbart man kunde. Och man var mycket uppfinningsrik. Så tillverkades särskilda behållare, som fylldes med matvaror och därpå fästes under kläderna på magen, och sålunda utrustade vandrade tjuvarna ut ur fabriken med sitt byte“. Trettio arbetare vid den nyss nämnda fabriken ha dömts till tio års straffarbete envar.

Försäljningar av vete från U.S.A. till Kina.

Hoover har sammankallat representanter för jordbruksdepartementet, Federal Farm Board och Reconstruction Finance Corporation till en konferens med uppdrag att ordna ytterligare försäljningar ur regeringens vete-förråd till Kina.

Farmare inställa sina mjölkleveranser.

Från flere håll i staterna Michigan, Georgia, Ohio och New-York ha farmarna inställt mjölkleveranserna för att framtinga sig högre priser, och i dessa stater står stadsbefolkningen inför utsikten att när som helst bli helt utan mjölk.

Bildningen uppskattas ej i Sovjet.

I sammanhang med den av sovjetregeringen påbjudna reorganisationen av det ryska folkbildningsväsendet har kultuskommissariatet i Moskva i ett till partiets ledning riktat memorandum framhållit, att för skolreformens genomförande erfordras 25,000 nya lärare, av vilka blott en bråkdel står att få. Vidare påpekas, att över huvud bristen på studerande vid sovjet högskolorna, vilka egna sig åt humaniora, är skriande. Ej heller bryr sig den ryska studerande ung-

domen om att interessera sig för medicin. 18,000 läkarbefattningar äro vakanta, men unga läkare finnas ej. Nästan samtliga sovjetungdomar sträva till att komma in vid någon fabrik antingen som arbetare eller som arbetsledare. I de tekniska högskolorna ges det fullt upp med elever, med det är ej så värst många som gitta slutföra sina studier. Kultuskommissariatet antyder för sin del, att ett jämställande av åtminstone vissa kategorier av de intelligenta yrkena med de privilegierde fabriksarbetarna välgörande skulle inverka på de ryska studenternas arbetslust.

N. O. Lundström & Co

Innehavare F. Alb. Pettersson
Estlands vice Konsul Importaffär

Luleå.

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,
Norrköping. Tel. 1249.

Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civialing. John Wanselin, stadskemist.

CARL FREDRIKS BIERSTUGA

Hantverkaregatan 17.

NORRKÖPING

REKOMMENDERA S

Året Runt bra mat på
Systembolagets Restaurang

LAXEN, HALMSTAD

EVANGELISKA FOSTERLANDSSTIFTELSENS BOKFÖRLAG

Stockholm 3. Tel. Norr 327 65 (växel)

Biblar — Psalmböcker —
Religiös litteratur

Välsorterad

BOK- och PAPPERSHANDEL

Tillbringa Eder semester i
Dalarne och Värmland,

vilka båda landskap i fråga om storslagen natur och intressanta platser räknas bland Sveriges främsta.
Bekvämate förbindelser med Bergslagsbanan.

Överum

är namnet, som garanterar verklig kvalitet å plogar och plogdelar.

SVEDALA

Tegelmaskiner, Grävmaskiner, Stenkrossar, Vägbyggnadsmaskiner, Betongblandare, Torvmaskiner, Bränslekrossar för Torv, Koks och Kol, Pulveriseringsmaskiner, Vindsiktar, Transportapparater, Lastningselatorer, Rullager, Rallvagnshjul, Kokillgods, rekommenderas.

**AKTIEBOLAGET
ABJÖRN ANDERSON**

Post- och Tel.-adr.: Svedala, Gjuteriet.
Tel.: Namnanrop: Gjuteriet

Vildskinn

Räv, Utter, Mård, Hermelin Ekorre, Hare och Kanin upp köpas till allra högsta pris. Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes mot porto.

UGSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4

Giv barnen SVEA
CHOKOLAD och CACAO
Närande. Välsmakande.
A.-B. Svea Choklad-Norrköping

A. - B. Lidköpings Vikingsågar

LIDKÖPING VIKING

Representant för Estland
Johan Gronsjö. Vana Viru 9. Reval.

Aktiebolaget
Nya Spis- & Knäckebrödsfabriken
OSKARSHAMN Välkända brödsorter rekommenderas.
Köp det! Åt det

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR

Järnvägsrestauranten

VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig spritservering. Förstklassig musik. På sommaren enda platsen i staden för härlig parkservering. God plats för bilar.

HANSA

STOCKHOLM

Aktiekapital och reservfond
Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRING

Avdelningskontor i Reval:
Jaani Tän. 11

Före och efter resan

Frukost — Lunch — Middag — Supé i
Centralstationens Matsal.
Populär terrasservering för friskrinningar i stora vänthallen.

Under resan

Table d'hôte och à la carte i restaurantvagnarna och å ångfärjorna.
— Erkänt gott kök. — Låga priser.
Turisttrafikförbundets Restaurant A.-B.

Svenska Bomullsflaggor
Hängmattor av Bomullstyg
Gefle Manufaktur Aktiebolag
Strömsbro.
Telefoner: Gävle 88, 2288 och 1689.

Byggnadfirman ANDERS DIÖS

Tunagatan 4, Upsala
Telefoner: Kontoret 3892, 3893; Förrådet 2890;
Byggnadsp. Paleontologiska Inst. 3894; Bostadsp.
Väderkvarnen 1899.

SVEABLANDNING

Rostkaffet i blågula påsar
tillfredställer alla i parti från
ENGWALL HELLBERG A.-B., GÄVLE

RESTAURANT DAMBERG

Matsalen 1 tr. Stockholm rekommenderas
Beställningar av bord N. 129 11. N. 62 85.

BIERSTUGAN I

Spångabacken, Norrköping.
Rekommenderar sina väl tempererade malt-
drycker.

Aktiebolaget J. E. Arndt

Hudskvall Ängbåtsexpedition, Befraktnings-
Skeppsmäkleri och Speditionsaffär. Lager av
kol och Byggnadsmaterialer. Rikstelef. 245, 287
325. Telegrafadr.: Arndtbolaget

FENIX Föreningsgatan 7.

DRUVAN Engelbrektsgratan 5.

Intima och hemtrevliga rest-lokaler.

Omtäckta klubbrium. Direktion:
A.-B. MALMÖ-RESTAURANGER.

EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik
Göteborg med alla mellanliggande svenska
hamnar till KARLSKRONA—DÄNZIG—LIBAU
—RIGA—REVAL—HÄLSINGFORS.

Finbrukens Brevpapper
utan jämförelse bäst och billigast
Klippan Lessebo Grycksbo